

Αθανασία Κυριάκου

ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ιδιότητα: Επίκουρη καθηγήτρια, Τομέας Αρχαιολογίας, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Φιλοσοφική Σχολή, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Γνωστικό αντικείμενο: Κλασική Αρχαιολογία: Αρχαιολογία του Ελληνιστικού Κόσμου

Διεύθυνση εργασίας: Τομέας Αρχαιολογίας, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Φιλοσοφική Σχολή, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 52124 Θεσσαλονίκη, Γραφείο 302, Νέο Κτήριο Φιλοσοφικής Σχολής

Ηλεκτρονική διεύθυνση: akyriak@hist.auth.gr

Τηλέφωνο: (+30)2310997186

ΣΠΟΥΔΕΣ

2005 Διδακτορικό Δίπλωμα στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΑΠΘ με θέμα «Η Στενόμακρη Τούμπα της Βεργίνας. Συμβολή στη μελέτη της ταφικής διαδικασίας στη Μακεδονία των ύστερων κλασικών και ελληνιστικών χρόνων»

1998 Μεταπτυχιακό δίπλωμα, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΑΠΘ. Κύρια διπλωματική εργασία: «Ανασκαφικά σύνολα από το ιερό της Εύκλειας στη Βεργίνα. Λύχνοι και ανάγλυφοι ελληνιστικοί σκύφοι». Δευτερεύουσες εργασίες: «Νομίσματα των Αντιγονιδών» / «Το ιερό της Κέας»

1996-1999 Σπουδές στη Σχολή Ξεναγών του ΕΟΤ του Υπουργείου Πολιτισμού

1991 Πτυχίο από το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΑΠΘ με ειδίκευση στην Αρχαιολογία

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ (έρευνας και σπουδών)

2021 **DAAD**: ερευνητική υποτροφία για ακαδημαϊκό προσωπικό (πανεπιστήμιο Friedrich Schiller στη Jena της Γερμανίας)

2018 **Centenary bursary**: ερευνητική υποτροφία για ακαδημαϊκό προσωπικό της Βρετανικής Σχολής Αθηνών (Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης)

2008 **Ενυάλειο κληροδότημα** της Φιλοσοφικής Σχολής για την έκδοση της διδακτορικής διατριβής (το κληροδότημα απονέμεται στις μελέτες που αξιολογήθηκαν με άριστα παμψηφεί)

1990-1991 Υποτροφία **Erasmus** στον προπτυχιακό κύκλο σπουδών στο Πανεπιστήμιο Paul Valéry στο Montpellier της Γαλλίας (Αρχαιολογία)

1987-1990 Υποτροφίες από το **Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών** για άριστη επίδοση κατά τον προπτυχιακό κύκλο σπουδών

1987 Υποτροφία από το **Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών** για την τρίτη θέση κατάταξης κατά την εισαγωγή στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΑΠΘ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑ

- 2022** Επίκουρη καθηγήτρια στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας με γνωστικό αντικείμενο: Κλασική Αρχαιολογία και Αρχαιολογία του Ελληνιστικού Κόσμου (ΦΕΚ διορισμού: 2017/22-8-2022 τ. Γ')
- 2017 κε.** Διδάσκουσα στο αγγλόφωνο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Κλασική Αρχαιολογία και Αρχαία Ιστορία της Μακεδονίας» του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος
- 2014-2022** Μέλος του Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας με γνωστικό αντικείμενο: Κλασική Αρχαιολογία
- 2009-2014** Επιστημονική συνεργάτις της καθηγήτριας και ευρωβουλευτού κ. Χρ. Παλιαδέλη. Απασχόληση σε θέματα σχετικά με τον πολιτισμό, την εκπαίδευση, τη νεολαία, την ευρωπαϊκή ταυτότητα, το περιβάλλον και τα παράπονα των Ευρωπαίων πολιτών. Συμμετοχή στην προετοιμασία της αναφοράς της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Σήματος Κληρονομιάς [*Report on the proposal for a decision of the European Parliament and of the Council establishing a European Union action for the European Heritage Label (2010, Committee on Culture and Education - Rapporteur: Chrysoula Paliadeli)*]
https://ec.europa.eu/programmes/creative-europe/actions/heritage-label_en
- 2005-2009** Διοικητική υπάλληλος στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας (Βιβλιοθήκη Τομέων Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης)
- 1991-2005** Συμβασιούχος αρχαιολόγος στην πανεπιστημιακή ανασκαφή της Βεργίνας και σε Εφορείες Αρχαιοτήτων (Πέλλας, Ροδόπης, Θεσσαλονίκης)

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών

Διδασκαλία στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Α.Π.Θ.

- 2023-24** ΑΚΛ 151 Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία
ΑΚΛ 205 Ελληνιστική εποχή
- 2022-23** ΑΚΛ 151 Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία (συνδιδασκαλία)
ΑΚΛ 652/602, Πλαστική αρχαϊκών και κλασικών χρόνων (συνδιδασκαλία)
ΑΚΛ 606, Φροντιστήριο κλασικής αρχαιολογίας (Μακεδονικοί τάφοι και μνημειακή ζωγραφική)
ΑΚΛ 607, Ελληνιστική και ρωμαϊκή εποχή
- 2021-22** ΑΚΛ 607, Ελληνιστική και ρωμαϊκή εποχή (συνδιδασκαλία)
ΑΚΛ312, Ασκήσεις σε αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία (συνδιδασκαλία)
- 2020-21** ΑΚΛ 602, Πλαστική αρχαϊκών και κλασικών χρόνων (συνδιδασκαλία)
ΑΚΛ 312, Ασκήσεις σε αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία (συνδιδασκαλία)
- 2019-20** ΑΚΛ 101, Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία (συνδιδασκαλία)

2018-19 ΑΚΛ 312, Ασκήσεις σε αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία (συνδιδασκαλία)

Υποστηρικτική Διδασκαλία στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΑΠΘ

2018-19 ΑΚΛ 312, Ασκήσεις σε αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία
2017-18 ΑΚΛ 606, Φροντιστήριο κλασικής αρχαιολογίας (Ιερά και λατρείες)
ΑΚΛ 606, Φροντιστήριο κλασικής αρχαιολογίας (Ταφικά μνημεία στη Μακεδονία)
2016-17 ΑΚΛ 607, Ελληνιστική και ρωμαϊκή εποχή
ΑΚΛ 606, Φροντιστήριο κλασικής αρχαιολογίας (Αρχαία ιερά)
ΑΚΛ 604, Τοπογραφία. Ιερά (Ολυμπία, Δελφοί, Δήλος, Αττική)
ΑΚΛ 307, Φροντιστήριο Μυθολογίας Ερμηνευτικής
2015-16 ΙΑΕ 603, Φροντιστήριο Αρχαίας Ελληνικής Ιστορίας (Ιστορία της Αμφίπολης μέσα από κείμενα και επιγραφές)
ΑΚΛ 602, Πλαστική της Αρχαϊκής και Κλασικής εποχής
ΑΚΛ 606, Φροντιστήριο Κλασικής Αρχαιολογίας (Ιερά της Πελοποννήσου)
2014-15 ΙΑΕ 603, Φροντιστήριο Αρχαίας Ελληνικής Ιστορίας (Ιστορία της Αμφίπολης μέσα από κείμενα και επιγραφές)

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών

Διδασκαλία στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Α.Π.Θ.

2022-2023 ΑΚΛ 705 Ταφικά μνημεία των ύστερων κλασικών και ελληνιστικών χρόνων
2023-2024 ΑΚΛ 705 Ταφικά μνημεία των ύστερων κλασικών και ελληνιστικών χρόνων

Διδασκαλία στο Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος

2017-2023 “Monumental Art”, Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Κλασική Αρχαιολογία και Αρχαία Ιστορία της Μακεδονίας» (συνδιδασκαλία)

Επίβλεψη και αξιολόγηση διπλωματικών μεταπτυχιακών εργασιών

Επιβλέπουσα 5 διπλωματικών μεταπτυχιακών εργασιών

Ενδεικτικά θέματα:

“Aspects of the worship of Demeter and Persephone in Macedonia” (ολοκληρώθηκε 2021)

“The Macedonian palaces: similarities and differences”

“The Role of Archaeology and Monumental Art in the construction of National Identity in North Macedonia”

“The life cycle of a burial: The case of grave 25 at Sindos Cemetery ”

Μέλος της τριμελούς επιτροπής αξιολόγησης διπλωματικών μεταπτυχιακών εργασιών (15)

Ενδεικτικά θέματα:

“Funerary practices at Classical and Hellenistic Edessa. The world of the dead: similarities and differences among Edessa and other places of Macedonia”

“Female statues and figurines in central Macedonia. An iconographical approach.”

“The Sanctuaries of the Mother of the Gods in Leukopetra”

“The “Serres, 1966” Hoard: A Contribution to the Coinage of the Macedonian Koinon during the Roman Imperial Period”

“Eschatological cults and thinking in the Black Sea region”

“Cults and beliefs of foreign deities in ancient Macedonia”

“Funerary practices in Upper Macedonia”

“Ancient Sanctuaries in Kassandra”

“Animal figurines in graves, sanctuaries, houses and public buildings from the Archaic until the Hellenistic period in Macedonia”

Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών

Πρόσκληση για συνδιδασκαλία, Τμήμα Religious Studies, University of Alabama

2016-17 (εαρινό εξάμηνο)

Μαθήματα με τηλεδιασκέψεις και για μια εβδομάδα στο ίδιο το πανεπιστήμιο της Αλαμπάμα (Μάρτιος 2017) με θέμα τη διαχείριση του παρελθόντος στο προπτυχιακό μάθημα **Theorizing Ancient Religion** του τμήματος Religious studies στο πλαίσιο της συνεργασίας Alabama Greece Initiative.

Διδασκαλία σε Θερινό Σχολείο, Τμήμα Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών του ΑΠΘ

Ιούνιος 2017

Μαθήματα σχετικά με τον αρχαιολογικό χώρο της Βεργίνας στο πλαίσιο του Διεθνούς Θερινού Σχολείου που διοργάνωσε ο Τομέας του Εργαστηρίου Φωτογραμμετρίας και Τηλεπισκόπησης του Τμήματος Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών του ΑΠΘ ως δράση των προγραμμάτων “Heritag” και “BWS” (BadenWurttemberg Stiftung Program) και διεξήχθη στη Βεργίνα.

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Πρόσκληση για διδασκαλία σε μάθημα του Τμήματος Φυσικής του ΑΠΘ

2008-2018 (εαρινό εξάμηνο)

Τρίωρο μάθημα για την παρουσίαση της διαδικασίας της αρχαιολογικής έρευνας και της σχέσης της με τις άλλες επιστήμες στο πλαίσιο του μεταπτυχιακού κύκλου σπουδών «Υλικά και μέθοδοι» του Τομέα Στερεάς Φυσικής του Τμήματος Φυσικής του ΑΠΘ.

Διδασκαλία στο ανασκαφικό πεδίο στη Βεργίνα,

Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας ΑΠΘ

1998-2023

Μαθήματα ανασκαφικής μεθοδολογίας και πρακτική εφαρμογή κατά το μήνα διεξαγωγής της ανασκαφής στη Βεργίνα υπό την εποπτεία της ομ. καθ. Χ. Παλιαδέλη στους τομείς ευθύνης της. Σεμινάρια για την ιστορία και αρχαιολογία της Μακεδονίας. Κατά μέσο όρο εκπαιδεύονται κάθε χρονιά 20 προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές του Α.Π.Θ. και άλλων ελληνικών και ξένων ιδρυμάτων.

Το εκπαιδευτικό έργο πραγματοποιείται στο ανασκαφικό πεδίο και στις εγκαταστάσεις του ΑΠΘ που περιλαμβάνουν χώρους αποθήκευσης των ευρημάτων και χώρους εργασίας.

Η δομή και υλοποίηση της εκπαιδευτικής ανασκαφής αποδεικνύει ότι αποτελεί ένα ανασκαφικό θερινό σχολείο, εφάμιλλο πολλών που διοργανώνονται ανά τον κόσμο, με βασική γλώσσα επικοινωνίας τα αγγλικά, χωρίς όμως δίδακτρα, ως δράση ενός δημόσιου ελληνικού πανεπιστημίου και σε έναν από τους πιο γνωστούς και κομβικούς αρχαιολογικούς χώρους. Η ανατροφοδότηση ως προς την ανασκαφική εμπειρία κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους υπογραμμίζει τις εξαιρετικά θετικές εντυπώσεις των φοιτητών. Το ίδιο ισχύει, άλλωστε, και για όσους προέρχονται από άλλα πανεπιστήμια και ιδρύματα (ενδεικτικά: Lomonosov State University, University of London, Jena Universität, Rostock Universität, Trier Universität, University of Turku, University of Copenhagen, Sapienza Università di Roma, Universidad Complutense de Madrid).

ΛΟΙΠΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΕΡΓΟ**Επίβλεψη πρακτικής άσκησης στο Μουσείο Εκμαγείων, ΑΠΘ****2019 / 2022**

Επίβλεψη φοιτητών από ξένα πανεπιστήμια στο πλαίσιο της κινητικότητας Erasmus που πραγματοποιούν πρακτική άσκηση στο Μουσείο Εκμαγείων: τρεις φοιτητές από το πανεπιστήμιο της Μαδρίτης και της Ιένας ανέλαβαν με καθοδήγηση την επικαιροποίηση του οδηγού του Μουσείου Εκμαγείων κυρίως αναφορικά με την ενημέρωση της βιβλιογραφίας και τη μετάφραση των σύντομων λημμάτων στην αγγλική γλώσσα. Επίσης, μεταπτυχιακή φοιτήτρια από το πανεπιστήμιο Nanterre X του Παρισιού, ανέλαβε την αντιστοίχιση των αντιγράφων που προέρχονται από το εργαστήριο των Gillièron και περιλαμβάνονται στη συλλογή του Μουσείου Εκμαγείων με τον κατάλογο που οι ίδιοι διένειμαν για την προώθηση τους.

Ξεναγήσεις σχολικών ομάδων και ενηλίκων στο Μουσείο Εκμαγείων του ΑΠΘ**2015-2022**

- Εκπαιδευτικά προγράμματα και ξεναγήσεις μαθητών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και ενηλίκων στο Μουσείο Εκμαγείων του ΑΠΘ στο πλαίσιο της εξωστρέφειας του μουσείου. 700-900 μαθητές συμμετέχουν σε αυτά τα προγράμματα ανά εξάμηνο.
- Α.Π.Θ. την Κυριακή: ξεναγήσεις του κοινού τις Κυριακές του Μαΐου στο πλαίσιο των εκδηλώσεων εξωστρέφειας του Α.Π.Θ.

Επιμορφωτικό σεμινάριο στο Μουσείο Εκμαγείων του ΑΠΘ

Μάρτιος 2018

Συμμετοχή στον σχεδιασμό και την υλοποίηση σεμιναρίου επιμόρφωσης καθηγητών της μέσης εκπαίδευσης στο Μουσείο Εκμαγείων στο πλαίσιο της εξωστρέφειας του μουσείου. Εισήγηση με θέμα «*Μακεδονικοί τάφοι. Ταυτότητα και προβολή της μακεδονικής αριστοκρατίας*».

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα στη Βεργίνα

1997-1999

Συμμετοχή στον σχεδιασμό και τη διεξαγωγή εκπαιδευτικού προγράμματος για μαθητές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με τίτλο «Αρχαιολογία στην Εκπαίδευση» στο πλαίσιο των δράσεων «Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης, Θεσσαλονίκη 1997» (ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, Αθήνα 2003). Διάρκεια υλοποίησης: 1997-1999 με φορέα χρηματοδότησης κατά τα έτη 1998-9 την Πανεπιστημιακή Ανασκαφή της Βεργίνας. Συμμετείχαν 6.000 μαθητές Δ΄-ΣΤ΄ Δημοτικού και Α΄ Γυμνασίου από τους νομούς Ημαθίας και Θεσσαλονίκης. Συνεργασία αρχαιολόγων, εκπαιδευτικών και μουσειοπαιδαγωγού, τόσο στον σχεδιασμό, όσο και στην υλοποίηση. Υπεύθυνη του προγράμματος η καθ. κ. Χρ. Παλιαδέλη. Μουσειοπαιδαγωγός η κ. Ν. Νικονάνου.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

Γενικά ερευνητικά ενδιαφέροντα

Αρχαιολογία της Μακεδονίας / Ταφικές πρακτικές και ταφική αρχιτεκτονική, ειδικά κατά τους ύστερους κλασικούς και ελληνοιστικούς χρόνους / Οργάνωση ιερών, αρχιτεκτονική και λατρεία ειδικά κατά τους ύστερους κλασικούς και ελληνοιστικούς χρόνους / Ελληνοιστική κεραμική και αρχιτεκτονική / Μετάλλινα αγγεία, κοσμήματα και όπλα / Διδακτική στην ανώτατη εκπαίδευση

Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Α.Π.Θ.

Πανεπιστημιακή Ανασκαφή Βεργίνας

2023 Διευθύντρια της Πανεπιστημιακής Ανασκαφής της Βεργίνας

1991-2022 Μέλος της επιστημονικής ομάδας Ανασκαφής του ΑΠΘ στη Βεργίνα

Ειδικά από το **1998** και εξής ως η βασική επιστημονική συνεργάτιδα της Διευθύντριας, ομότιμης καθηγήτριας κ. Χρ. Παλιαδέλη έχω αναλάβει τα ακόλουθα στους τομείς ευθύνης της:

- *Οργάνωση*, επίβλεψη και συντονισμό της ανασκαφής στο πεδίο ως *Field Director*
- *Οργάνωση* και συντονισμό των δραστηριοτήτων μετά την ανασκαφή: καταγραφή, συντήρηση και οργάνωση της μελέτης του υλικού

- *Συντονισμό* της διεπιστημονικής συνεργασίας αρχαιολόγων, συντηρητών, οστεορχειολόγων και αρχαιομετρών των ταφικών συνόλων που αποκαλύφθηκαν στο ιερό της Εύκλειας κατά τα έτη 2008-2009. Επίβλεψη των εργασιών συντήρησης στο Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης / συνεργασίες με το Τμήμα Χημείου του ΑΜΘ/ με τον «Δημόκριτο» / με το Τμήμα Φυσικής του ΑΠΘ/ με το Τμήμα Γεωλογίας του ΑΠΘ
- Ανάλογο *συντονισμό* για την οργάνωση των εργασιών των ανθρωπολόγων και οστεοαρχαιολόγων που ανέλαβαν υπό την εποπτεία της καθ. κ. Χ. Παλιαδέλη την επανεξέταση του σκελετικού υλικού από τη Μεγάλη Τούμπα.
- *Δημοσίευση* των ερευνητικών αποτελεσμάτων, τόσο υπό μορφή ανασκαφικών εκθέσεων, όσο και εις βάθος μελετών (άρθρων και μονογραφιών)

Το ερευνητικό μου έργο γύρω από τη Βεργίνα αποτυπώνεται αφενός στο δημοσιευμένο έργο μου και αφετέρου στη συμμετοχή μου στα ακόλουθα ερευνητικά προγράμματα:

2022 «Ανασκαφή Βεργίνας. Ανασκαφική έρευνα, μελέτη και εκπαίδευση φοιτητών», φορέας χρηματοδότησης: ΕΛΚΕ (Ρόλος: επιστημονική υπεύθυνη του έργου)

2022 «Ανασκαφική έρευνα και μελέτη του υλικού πολιτισμού στη Βεργίνα (Αιγές)», φορέας χρηματοδότησης: Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (Ρόλος: επιστημονική υπεύθυνη του έργου)

2019-2021 «Συνέχιση της πανεπιστημιακής ανασκαφής στη Βεργίνα», φορέας χρηματοδότησης: Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (Αντικείμενο: *Συντονισμός των ερευνητών και παρακολούθηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων*)

1993-2008 «Ανασκαφή στη Βεργίνα», φορέας χρηματοδότησης: Υπουργείο Μακεδονίας Θράκης και ΕΛΚΕ-ΑΠΘ (Αντικείμενο: *έρευνα, ανασκαφή, καταγραφή και μελέτη αρχαιολογικού υλικού*)

2009 «Αρχαιολογική έρευνα στη Βεργίνα: Ανασκαφή, Μελέτη, Δημοσίευση», φορέας χρηματοδότησης: ΥΠΠΟΑ (Αντικείμενο: *συμμετοχή στην ανασκαφή, καταγραφή και μελέτη ευρημάτων*)

Συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα του ΑΠΘ που αφορούν τη Μακεδονία

2008-2011 «Διεπιστημονική προσέγγιση για τη φωτογραμμετρική αποτύπωση, την ψηφιακή αναπαράσταση και επιστημονική δημοσίευση του αρχαίου ανακτόρου στη Βεργίνα», φορέας χρηματοδότησης: Εταιρεία Διαχείρισης και Αξιοποίησης της πανεπιστημιακής περιουσίας του ΑΠΘ (Αντικείμενο: *συντονισμός, έρευνα, φωτογράφιση αρχιτεκτονικών μελών*)

2001-2005 «Διερεύνηση της δυνατότητας ανάληψης δραστηριότητας παραγωγής και εμπορικής εκμετάλλευσης CD's για την παραγωγή ψηφιοποιημένης πληροφορίας σε αρχαιολογικούς χώρους», φορέας χρηματοδότησης: Εταιρεία Διαχείρισης και Αξιοποίησης της πανεπιστημιακής περιουσίας του ΑΠΘ (Αντικείμενο: *συντονισμός, διόρθωση κειμένων, συλλογή αρχαιολογικού υλικού*)

1997-1998 «Θρησκεία στην αρχαία Μακεδονία. Μελέτη των αρχαιολογικών ευρημάτων από την ανασκαφή της Βεργίνας που σχετίζονται με τη θρησκεία των αρχαίων Μακεδόνων στις Αιγές», φορέας χρηματοδότησης: Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (Αντικείμενο: *έρευνα*)

Συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα του ΑΠΘ που σχετίζονται με την εκπαίδευση

2017 «HERITAG. Higher Education interdisciplinary Reform in Tourism management and Applied Geoinformation (Διεπιστημονική Μεταρρύθμιση Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης στον τομέα του τουρισμού Διαχείρισης και Εφαρμοσμένη Γεωπληροφορική», ευρωπαϊκό πρόγραμμα του Εργαστηρίου Φωτογραμμετρίας και Τηλεπισκόπησης του Τμήματος Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών του ΑΠΘ (*Αντικείμενο: διδασκαλία*)

Το πρόγραμμα στόχευε στην ανάπτυξη μιας διεπιστημονικής μεταρρύθμισης σε προγράμματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε επίπεδο μεταπτυχιακού και συνεχιζόμενης εκπαίδευσης που να ενσωματώνει τις τεχνολογίες γεω-πληροφορικής (GIT) που εφαρμόζονται στην τεκμηρίωση πολιτιστικής κληρονομιάς, στη διαχείριση του τουρισμού και στην επιχειρηματικότητα. Συμμετείχα στο έργο με αντικείμενο την έρευνα και την εκπαίδευση στο πλαίσιο του ΠΕ: Applied training of teaching stuff of PC Universities. <http://heritag.ge>

Μελέτη και δημοσίευση αρχαιολογικού υλικού από τη Μαρώνεια Ροδόπης

2016-σήμερα Μελέτη (σε συνεργασία) του συνόλου των κινητών ευρημάτων από την υστεροκλασική «οικία με το ψηφιδωτό» στη Μαρώνεια Ροδόπης, που χρονολογείται από τα τέλη του 4^{ου} αι. π.Χ. μέχρι τα μέσα του 2^{ου} αι. π.Χ.

Μελέτη και δημοσίευση αρχαιολογικού υλικού από τη Θέρμη Θεσσαλονίκης

2007-σήμερα Συνεργασία με την ομάδα δημοσίευσης του αρχαίου νεκροταφείου της Θέρμης. Υλικό υπό μελέτη: όπλα, στεγγίδες, ομοιώματα επίπλων, κ.α. μικροαντικείμενα αρχαϊκής και κλασικής εποχής (περίπου 400 λήμματα και συνθετικά κεφάλαια ανά κατηγορία).

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ**Συνεργασία με το πανεπιστήμιο της Αλαμπάμα****Alabama – Greece Initiative (2016-2019)**

Συνεργασία με τα τμήματα Modern Languages and Classics και Anthropology του University of Alabama (καθηγητές κκ. Tatiana Summers και Ian Brown) για την εκπαίδευση και αξιολόγηση φοιτητών τους στην ανασκαφή της Βεργίνας στο πλαίσιο της συνεργασίας των δύο πανεπιστημίων (Alabama–Greece Initiative)

Συνεργασία με το τμήμα Religious Studies του ίδιου πανεπιστημίου το 2017 με συμμετοχή στο μάθημα “*Theorizing ancient religion*” (αναπληρώτρια καθηγήτρια κ. Βαΐα Τούνα) τόσο με τηλεδιασκέψεις, όσο και με φυσική παρουσία εκεί, στο ίδιο πλαίσιο συνεργασίας με χρηματοδότηση του πανεπιστημίου της Alabama. Αντίστοιχα, η αναπληρώτρια καθηγήτρια κ. Β. Τούνα επισκέφθηκε την πανεπιστημιακή ανασκαφή της Βεργίνας τον Ιούλιο του 2019 για διάλεξη και αλληλεπίδραση με τους φοιτητές.

Συνεργασία με το πανεπιστήμιο Friedrich Schiller, Jena, Γερμανία (2018-2022)

Στο πλαίσιο του προγράμματος κινητικότητας Erasmus + και με χρηματοδότηση του ίδιου του πανεπιστημίου Friedrich Schiller ο δρ Χαράλαμπος Τσώχος, μέλος του διδακτικού προσωπικού του Ινστιτούτου Κλασικών Σπουδών, επισκέφθηκε κατά το ακαδημαϊκό έτος 2018-19 με ομάδα φοιτητών το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΑΠΘ και το Μουσείο Εκμαγείων με στόχο τη γνωριμία των φοιτητών του με το ΑΠΘ και την αλληλεπίδραση μεταξύ των φοιτητών των δύο πανεπιστημίων. Το ίδιο έτος ένας από τους φοιτητές του πραγματοποίησε τρίμηνη πρακτική άσκηση στο Μουσείο Εκμαγείων υπό την καθοδήγηση των κκ. Ν. Καζακίδη και Α. Κυριάκου. Το ίδιο επαναλήφθηκε το 2020.

Το καλοκαίρι του 2019 και του 2022 ο κ. Χ. Τσώχος συμμετείχε με ομάδα φοιτητών στην ανασκαφική έρευνα της ομότιμης καθηγήτριας και διευθύντριας της πανεπιστημιακής ανασκαφής στη Βεργίνα, κ. Χ. Παλιαδέλη. Ήμουν υπεύθυνη για όλες τις συνεννοήσεις και την εκπαιδευτική διαδικασία. Το ίδιο θα επαναληφθεί το καλοκαίρι του 2023.

Τους πρώτους μήνες του 2021 βρέθηκα ως υπότροφος της DAAD στο πανεπιστήμιο Friedrich Schiller για τη διεξαγωγή έρευνας.

Διαλέξεις με πρόσκληση

- Διάλεξη στο Université Paris Nanterre στο πλαίσιο μεταπτυχιακού σεμιναρίου και της θεματικής περιοχής Histoire de l'Art et Archéologie du monde grec: *The Sanctuary of Eukleia at Vergina / Aigai and the exceptional burials discovered in its surroundings* (Νοέμβριος **2023**)
- Colloquium στο Ινστιτούτο Κλασικών Σπουδών στο Πανεπιστήμιο Friedrich Schiller της Ιένας: *Elite burials and commemoration strategies in the necropolis of Aegae / Vergina: the case study of a 4th c. BC burial mound* (Απρίλιος **2021**)
- Σεμινάριο στο Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών (ΕΙΕ Τομέας Ελληνικής και Ρωμαϊκής Αρχαιότητας): *Όψεις διαχείρισης της συλλογικής μνήμης στη Μακεδονία του 4^{ου} π.Χ. αιώνα: η περίπτωση ενός ταφικού τύμβου στη νεκρόπολη των Αιγών* (Δεκέμβριος **2019**)
- Διάλεξη στο πανεπιστήμιο της Οξφόρδης στο πλαίσιο του σεμιναρίου Greek Archaeology Group and Prehistoric and Early Greece Graduate Seminar: *A 4th c. BC tumulus at Vergina / Aegae: conceptions and uses of the past in the past* (Νοέμβριος **2018**)
- Διάλεξη στο πανεπιστήμιο της Οξφόρδης στο πλαίσιο σεμιναρίου για αρχαία ιερά: *An overview of the main terrace at the "sanctuary of Eukleia" at Aegae / Vergina: aspects of the network among structures, artefacts and social actors* (Νοέμβριος **2018**)
- Διάλεξη στο Πανεπιστήμιο του Σέφιλντ στο πλαίσιο του μεταπτυχιακού κύκλου σπουδών: *After destruction: taking care of remains at the sanctuary of Eukleia at Aegae (Vergina)* (Ιανουάριος **2013**)
- Διάλεξη στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης στο πλαίσιο του σεμιναρίου "Greek Archaeology Group and Prehistoric and Early Greece Graduate Seminar": *Exceptional burials at the sanctuary of Eukleia at Aegae (Vergina): the gold oak wreath* (Ιανουάριος **2013**)

ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ

ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΑ

1. *Η Στενόμακρη Τούμπα της Βεργίνας. Ταφικές πρακτικές στη Μακεδονία του 4^{ου} αι. π.Χ.*, Θεσσαλονίκη **2008**

ΑΡΘΡΑ ΚΑΙ ΛΗΜΜΑΤΑ ΣΕ ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΕΡΓΑ

2. *A. Κυριάκου*, Το ταφικό μνημείο της Στενόμακρης Τούμπας στη Βεργίνα: ανιχνεύοντας τη μορφή, τον χώρο και τις συνάφειες στη νεκρόπολη των Αιγών κατά τον 4^ο αιώνα π.Χ., στο Ν. Ακαμάτης, Α. Βουβουλής, Α. Λαφτσίδης, Ν. Πουλακάκης (επιμ.), *Τῷ διδασκάλῳ. Τιμητικός τόμος για τον καθηγητή Ιωάννη Ακαμάτη*, Θεσσαλονίκη **2019**, 197-208.
3. *A. Κυριάκου*, Λήμματα για εκθέματα του Μουσείου Εκμαγείων, στο Ε. Στεφανή, Α. Κουκουβού (επιμ.), *Αντι-γράφοντας (σ)το παρελθόν: Ιστορίες αντιγραφής και έμπνευσης. Κατάλογος έκθεσης στο Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης* (Νοέμβριος 2018 - Νοέμβριος 2019).
4. *A. Κυριάκου*, Βεργίνα / Αιγές. Ιερό Εύκλειας – αγορά. Στο Α. Βλαχόπουλος, Δ. Τσιαφάκη (επιμ.), *Αρχαιολογία. Μακεδονία – Θράκη*, Αθήνα **2017**, 204-208
5. *A. Κυριάκου*, Χρυσό στεφάνι ελιάς από το ιερό της Εύκλειας στη Βεργίνα: ένα αντικείμενο κύρους στα αρχαιολογικά του συμφραζόμενα, στο Δ. Γιαννοπούλου, Χ. Καλλίνη (επιμ.), *Ηχάδιν. Τιμητικός τόμος στην καθ. Στέλλα Δρούγου*, Αθήνα **2017**, 674-694.
6. *A. Kyriakou*, A. Tourtas, Detecting patterns through context analysis; the case study of deposits in the sanctuary of Eukleia at Vergina, στο D.C. Haggis, C.M. Antonaccio (επιμ.), *Classical Archaeology in Context. Theory and Practice in Excavation in the Greek World*, Berlin **2015**, 357-384.
7. *A. Κυριάκου*, Αγγεία λευκού βάρθους στη Μακεδονία των ελληνιστικών χρόνων, στο Σ. Δρούγου, Ι. Τουράτσογλου (επιμ.), *Θέματα της ελληνιστικής κεραμικής στην αρχαία Μακεδονία*, Θεσσαλονίκη **2012**, 180-201 [κείμενα στα ελληνικά και στα αγγλικά]
8. *A. Kyriakou*, Λήμμα για το χρυσό στεφάνι βαλανιδιάς από το ιερό της Εύκλειας στη Βεργίνα, στον κατάλογο της έκθεσης για την αρχαία Μακεδονία στο Λούβρο (2011-2012): S. Descamps-Lequime, K. Charatzopoulou (επιμ.), *Au royaume d'Alexandre le Grand. La Macédoine antique*, Paris **2011**, 53-55.

ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

9. *A. Kyriakou*, Exceptional burials at the sanctuary of Eukleia at Aegae (Vergina): the gold oak wreath, *The Annual of the British School at Athens* **2014**, 251-285.
10. *A. Κυριάκου*, Ν. Νικονάνου, Αριστόβουλος. Η Αρχαιολογία στην Εκπαίδευση. Ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα στη Βεργίνα δέκα χρόνια μετά, *Εγνατία* **12**, **2008**, 237-256.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ

1. **A. Κυριάκου**, Ι. Ανδροβιτσανέα, Πρώτη προσέγγιση της κεραμικής από την υστεροκλασική οικία με το ψηφιδωτό στη Μαρώνεια Ροδόπης: χαρακτηριστικά παραδείγματα από τον «οίκο». *1^η Επιστημονική Συνάντηση για την Ελληνιστική Κεραμική, Θεσσαλονίκη 2020*, Αθήνα 2023, 79-96.
2. **A. Κυριάκου**, Ν. Καζακίδη, Ο διδακτικός ρόλος των αντιγράφων: η περίπτωση του Μουσείου Εκμαγείων του ΑΠΘ, στο Α. Κουκουβού (επιμ.), *Αντιγράφοντας (σ)το παρελθόν. Ιστορίες αντιγραφής και έμπνευσης. Πρακτικά Επιστημονικής Συνάντησης, Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης, 8.11.2019*, Θεσσαλονίκη 2023, 112-131
3. **A. Κυριάκου**, Το ιερό της Εύκλειας στην αγορά των Αιγών: πτυχές της εξέλιξης ενός λατρευτικού τόπου στον πολεοδομικό ιστό της πόλης, *ΑΕΜΘ 32*, 2018 (υπό έκδοση).
4. Χρ. Σαατσόγλου-Παλιαδέλη, **A. Κυριάκου**, Α. Τούρτας, ΒΕΡΓΙΝΑ 2007-2016. Αποτελέσματα και προσδοκίες της πανεπιστημιακής ανασκαφής στον τομέα της Αγοράς των Αιγών, *ΑΕΜΘ 30*, 2016 (**2022**), 93-102
5. Χρ. Παλιαδέλη, **A. Κυριάκου**, Δ. Τσίποτας, Κ. Καλαμαρτζή, Μ. Καρτά, Μ. Τυλελή, Μελέτη κατάστασης και προτάσεις επεμβάσεων συντήρησης οικοδομικών καταλοίπων στο Ιερό της Εύκλειας της Αγοράς των Αιγών, *ΑΕΜΘ 30*, 2016 (**2022**), 103-110
6. **A. Kyriakou**, The sanctuary of Eukleia at Vergina / Aegae: aspects of the development of a cult place in the heart of the Macedonian Kingdom, στο F.M. Ferrara & P. Vannicelli (επιμ.), *La Macedonia antica e la nascita dell'Ellenismo alle origini dell'Europa, Roma 14-15 Dicembre 2017, Scienze dell' Antichità 26 - 2020*, fasc. 3, 85-98.
7. **A. Kyriakou**, Investigating the interregional influences and life cycle of two metal vessels used as urns in a 4th c. BC *intra muros* burial at Vergina/Aegae, στο M. Gavranović, D. Heilmann, A. Kapuran, M. Verčik (επιμ.), *Perspectives on Balkan Archaeology 1. Spheres of interaction. Contacts and relationships between the Balkans and adjacent regions in the Late Bronze / Iron Age (13th – 5th centuries BCE), Proceedings of the Conference held at the Institute of Archaeology, Belgrade, 15-17.9. 2017, Leidorf 2020*, 295-315.
8. **A. Κυριάκου**, Κεραμική από το ναό Ι στο ιερό της Εύκλειας στη Βεργίνα. Χρονολογικές και ερμηνευτικές προσεγγίσεις. *Θ^η Επιστημονική Συνάντηση για την Ελληνιστική Κεραμική, Θεσσαλονίκη 2012*, Αθήνα **2018**, 113-124.
9. **A. Kyriakou**, The history of a 4thc. BC tumulus at Vergina: Definitions in space and time, στο U. Kelp, O. Henry (επιμ.), *Tumulus as Sema. Space, Politics, Culture and Religion in the First Millennium BC, Istanbul 2009*, Berlin **2016**, 143-162.

10. Χρ. Σαατσόγλου-Παλιαδέλη, Π. Παπαγεωργίου, Γ. Μανιάτης, Σ. Τριανταφύλλου, [Α. Κυριάκου](#), Α. Τούρτας, Βεργίνα 2010. Ανασκαφικές και εργαστηριακές έρευνες, *ΑΕΜΘ* 24, 2010 (**2014**), 97-104.
11. Χρ. Σαατσόγλου-Παλιαδέλη, [Α. Κυριάκου](#), Α. Τούρτας, Θ. Αντίκας, Λ. Αντίκα, Βάση δεδομένων για το σκελετικό υλικό από τη Μεγάλη Τούμπα στη Βεργίνα, *ΑΕΜΘ* 24, 2010 (**2014**), 105-112.
12. [Α. Κυριάκου](#), Ο «αποθέτης των γλυπτών» στο ιερό της Εύκλειας στη Βεργίνα. Πρώτη προσέγγιση της κεραμικής, *Η Έπιστημονική Συνάντηση για την Ελληνιστική Κεραμική, Ιωάννινα 2009*, Αθήνα **2014**, 503-513.
13. [Α. Κυριάκου](#) & Α. Tourtas, After destruction: Taking care of remains in the sanctuary of Eukleia at Aegae (Vergina). In Driessen J. (ed), *Destruction. Archaeological, philological and historical perspectives, Louvain-La-Neuve 2011*, Louvain **2013**, 299-318.
14. Χρ. Σαατσόγλου-Παλιαδέλη, [Α. Κυριάκου](#), Ε. Μητσοπούλου, Α. Τούρτας, Πολύτιμα ταφικά σύνολα από την αγορά των Αιγών I: η αρχαιολογική εικόνα και η ιστορική της ερμηνεία, *ΑΕΜΘ* 23, 2009 (**2013**), 117-122.
15. Χρ. Σαατσόγλου-Παλιαδέλη, Π. Παπαγεωργίου, Γ. Μανιάτης, Σ. Τριανταφύλλου, Μ. Βαβελίδης, [Α. Κυριάκου](#), Α. Τούρτας, Πολύτιμα ταφικά σύνολα από την αγορά των Αιγών II: η έρευνα στο εργαστήριο, *ΑΕΜΘ* 23, 2009 (**2013**), 123-130.
16. [Α. Κυριάκου](#), Ανασυνθέτοντας ένα ταφικό μνημείο: η βιογραφία του μαρμάρινου κρατήρα από τη Στενόμακρη Τούμπα της Βεργίνας. *Μελετήματα Ημαθίας. Πρακτικά Α Έπιστημονικού Συνεδρίου της Ημαθίας, Βέροια 2010*, Βέροια **2013**, 211-245.
17. [Α. Κυριάκου](#), Υδρίες από τη Στενόμακρη Τούμπα στη Βεργίνα, *Ζ' Έπιστημονική Συνάντηση για την Ελληνιστική Κεραμική, Αίγιο 2005*, Αθήνα **2011**, 821-832.
18. Χρ. Σαατσόγλου-Παλιαδέλη, [Α. Κυριάκου](#), Ε. Μητσοπούλου, Α. Τούρτας, Παλιές υποχρεώσεις και νέα ευρήματα στις Αιγές, *ΑΕΜΘ* 22, 2008 (**2011**), 177-182
19. Χρ. Σαατσόγλου-Παλιαδέλη, Π. Παπαγεωργίου, Γ. Μανιάτης, Σ. Τριανταφύλλου, [Α. Κυριάκου](#), Α. Τούρτας, Μικροανασκαφή σε ένα αναπάντεχο εύρημα από τις Αιγές: η διεπιστημονική προσέγγιση, *ΑΕΜΘ* 22, 2008 (**2011**), 183-190.
20. Χρ. Σαατσόγλου-Παλιαδέλη, [Α. Κυριάκου](#), Ανασκαφή στο ανάκτορο και το νεκροταφείο των Αιγών, *ΑΕΜΘ* 20, 2006 (**2007**), 795-766.
21. P. Patias, Chr. Saatsoglou-Paliadeli, O. Geogoula, M. Pateraki, A. Stamnas & [Α. Κυριάκου](#), Photogrammetric documentation and digital representation of the Macedonian Palace in Vergina-Aegae in *Proceedings of the CIPA XXI Symposium, Athens, Greece, CIPA Archives for Documentation of Cultural Heritage, Vol. XXI-2007*, also: *The International Archives of the Photogrammetry, Remote Sensing and Spatial Information Sciences, Vol. XXXVI, 5/C53 PartXXX*, 562-566.
22. E. Pavlidou, [Α. Κυριάκου](#), E. Mirtsou, L. Anastasiou, T. Zorba, E. Hatzikraniotis, K.M. Paraskevopoulos, Painted Decoration in a Fourth Century BC Vergina Tomb, *Materials Research Society (MRS) Fall Meeting November 2007, Boston MA USA*, 330-335.

ΚΡΙΤΗΣ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΟΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ

- FNRS (Fonds de la Recherche Scientific), Βέλγιο: Remote evaluation reports, grants and fellowships call 2020/2023
- Ανώνυμος κριτικός αναγνώστης σε επιστημονικά άρθρα